

گل خان نصیر عدستونک

شکور زاہد، سیکھار، گورنمنٹ ڈگری کالج، خاران

عبدالحیم صادق، اسٹینٹ پروفیسر، شعبہ براہوئی، جامعہ بلوچستان، کوئٹہ

Abstract:

Mir Gul Khan Naseer is one the conspicuous Baloch writers who framed the Classical Balochi Poetry fit as a fiddle. His poetic expression is revolutionary, devoted and nationalistic in lyrics. In his verse he practices phonetic, lexical and syntactical examples of all Balochi dialects. His style of verse is unique in relation to the other Baloch writers, in light of the fact that his graceful verses are unassuming and reasonable. His verse communicates the inter anxiousness of a revolutionary and patriotic man.

In this paper, all parts of his expressive verse will be centered.

بلوچی شاعری ٻنداتی رنگ ۽ درو شم لجی انت ۽ ایشی ۽ بحر ڳنگ زیات رم ڄپے ۽ وڌانت ۽ بازیں شعر ردم پیش ردم ھم پابند
آنت، اے دور ۽ شاعری گیدی گوشتگ بیت ”گیدی شاعری بُندرا ٻئی آدم ۽ ابر می بر ٻاهندا ٻئی ساد گئیں، پک پلگاریں ۽ زگریں

در شانگ انت کہ اداچی پیمیں فلسفہ منطق یے، چپ ۽ چوٹیں، دروگ ۽ دراشتے ۽ جہل ۽ بزرے گندگا نئیت۔ بلکیں اے لس فمیں، سادگ ۽ شیر کنیں لبرانی پارست ۽ زندگی ابر می بزاں فطری جذبگانی گواچنیں ۽ راستین کسہ ۽ احوال یافت۔ (1)

نیا می دور ۽ شاعری ۽ در نگ ۽ درو شم و تی بجر ۽ تگاں ابید، چہر ۽ شیخن ۽ چیدگاں ھم مٹ کنت ۽ تو تی لاب ۽ نوک نوکیں ۽ در می لبرانی یک امبرارے گوں و ش دو رسی ۽ سمبینت، بلے بلوچی شاعری ۽ نوکیں دور کہ بندات بیت گڈا بازیں شعری تھر بلوچی شاعری ۽ بھر جوڑ بنت ۽ در ستال زوت ۽ در ستال گیش دستونک بلوچی شاعری ۽ یک ھکمیں ۽ بر احمد ار تریں تھرے جوڑ بیت ۽ مردپی بانداھے تھر چہ در ستال زیات نبشتہ کنگ ۽ وانگ بوھگا انت ”بلوچی لبرانک ۽ در ستال سر دستونک گشی واجہ ملنگ شاہ ہاشمی ۽ بھر ۽ کپیت کہ آئی ۽ کساس (1922) ۽ ستو نک ۽ گوشگ بن کر تگ، چر لیش ۽ سر بلوچی دستونک کسے ۽ لشتنگ نہ اٹھنگ بو تگ (2) البت ۽ ماں بلوچی زبان ۽ نیکرا، ۽ پا کسمائی (متضوفانہ) بناگ پرد ۽ در ۽ ستو نک گوشی ۽ ربیت چہ عہدی شاعری ۽ بُنی زمانگ ۽ است بو تگ بلوچ راج ۽ بند پتھری شعر کہ تھا بلوچ تمن آنی چہ میان ایشیاء لڈگ ۽ رداير شتی ۽ رودر آتکی بلوچستان ۽ شنگ بوھگ ۽ تو ایں احوال دنیگ بو تگت مان اے شعر ۽ بندات پا کیں ھداء سپت ۽ شاہ، دُریں رسول ڪل ۽ سر ایشان ۽ گوں مہر ۽ واھگ ۽ آل بیت ۽ گوں و تی تک دلی ۽ ہمسکنی ۽ در شانی رنگ ۽ آنت۔ (3) ھمے وڑاحدے کہ ملنگ شاہ ہاشمی ۽ در ستو نک گشی بنا کرت گڈا آئی ۽ در ستو نک ھم نیک راھی ۽ پا کسمائی بنا گانی سرا انت، بلے وحد گوزان بوت نوکیں بلوچی شاعری ۽ تھانوک نوکیں تھر ۽ نوکیں بنا گانی سرا شعر گشگ بنا بوت، اے نوکیں بلوچی شاعری ۽ بنداتی دور ۽ بلوچستان ۽ ابید آئی ۽ کش ۽ کر ۽ ہندال یک آشو بے چست آت ۽ ھمے آشو بی عہد ۽ میر گل خان نصیر کہ اردو زبان ۽ شعر گشی ۽ بورتاچی کنگ ۽ آت، اے رنگ آئی ۽ شعر انی تھامز نیں کسما سے ۽ گندگ بیت۔ ”گل خان نصیر کہ و تی عہد ۽ شاعر آت، آئی ۽ بلوچی شاعری ۽ کہن ۽ قدیمیں روایت ۽ راپٹ ۽ پولی و ڦے ۽ دیما آورت ۽ یک نوکیں رنگ ۽ درو شم ۽ ھمراں ۽ نوکیں بزانے بکشات (4) میر نصیر ۽ بلوچی زبان، لبرانک ۽ شاعری ۽ تھا یک حاسیت یے ایش انت کہ آئی آنہ ایوک ۽ بلوچی شاعری ۽ تھا ترندیں لبرنکار مرزاگنگ بلکیں بروھی، فارسی ۽ اردو ۽ لبز ھم کار مرزاگنگ، آئی ۽ شعر انی تھا بلوچی زبان ۽ ہر سے ایں لمحگانی لبرنکاری گندگ ۽ کائیت، ماںے گشت کناں کہ گل خان نصیر بلوچی زبان ۽ یک الحجج یے ۽ شاعرے نبو تگ۔ (5)

گل خان شعراء باروئا نچو کہ شاعر ء زات ء بتار دنت آئی جند ء شاعری اپنواندری شاعری یے نہ انت، بلکیں ڈنی بنگپ ء سر حالاں گوں جُنزاں کنت، پرچاکہ اندری شاعری چٹ چھر ء شبینی شاعری یے بیت چھر ء شبینی شاعری غزل ء تھر انت ء گل خان غزل ء شعر ء منوک نہ انت آگو شیت غزل همانبشتہ کنت کہ شعر جوڑ کنوک آنت بزاں گوں سماہ ء ہوش نند آنت ء شعر نبیگ ء نیت ء کنا۔ گل خان و تی پیشگال ء تھاندری شاعری ء منوک انت، ایشی ء جوانتریں در در دستونک انت، دستونک هماکس شر ترین نبشتہ کنت کہ و تی زات ء گلشتر بتار بدنت، آکہ ڈن ء چاریت ء ووت ء بتار نہ دنت ہما عقلی شاعری کنت آئی ء کر ء زبان باز آسان بیت پر چاکہ آشمع گشگ ء چچ گیش مہلوک ء گلوہ یپیگا مے دیگ لوثیت ھمے آئی ء شاعری ء جوش ء جوزہ انت۔ (6)

میر گل خان نصیر دستونک ء منو گرنہ انت ء اے شعری تھر ء بلوچی زبان ء لبرانک ء تب ء شعری تھرے نہ لیکیت آئی ء ھیال ء در شان ء شر تریں و سیلگ ء در لچہ انت ء دستونک یک در آمدیں تھرے۔ بلے اے درستین گپاں ابید ھم آئی ء باز جوانیں ء وشیں دستونک نبشتہ کر گل آئی ء دستونک بلوچی زبان ء لبرانک ء تب ء میل ء چھ چھ و ڈاڈر ء گتنا نہ انت آئی ء بازیں شعری دپڑانی تھا دستونک است بلے بازیں دستونکانی بُر زاء سر حال ء ہماد دستونکانی ردء پیش رد چو سر حال ء نبشتہ کنگ بو ٹگاں و انوکاں بندات ء ھمے سماہ بیت کہ اے دستونک نہ انت بلکیں لچہ انت، بلے مکنکی بے رابندی اے دستونکانی تھا گندگ نہ بیت ء ایشانی لبر سادگ ء واناک آنت پر دروارے دستونک ء بچارات۔

پوت ء زندے ء اکاپیں تلب وار مناں

اے گنا ھے اگاں بند بند ء گنا ھگار مناں

دوستانی من و تی پکل یپناہ بیتاں مدام

دشمنانی من دل ء شل سریں کاٹاں مناں

ماه ئەمەتا پیں ملوکانی من ئەکدر گورانت

بەءەبد گوءەبدياں گول بىدار منا

من حسین ئەگۈش كىرىپتە سرۇل داتە وقى

كىرلا گول وقى ھوناڭ كەنگىز ارمنا

مرچى تۆپان ئەھىپر شىڭ ئەچنلىيەت زىمۇن

گىرنى ئەگۈلاتاڭ مىزىم چىنلىيەن كاردار منا

شاعر ان دۇر ئەگۈھىر سېتىڭ ئوش گوشىتى بىلە

شاد ئەشيداپ نصیر ئەلدىن گېتار منا - 7

اے شعر ئەسر حال "منا" (بلوق) نېشىتە كىنگ بو تىگ ئەوانگ ئەسىرىك لېچە يىزانگ بىت، بىلە تىكىنى ئەشىرى راہىندى حساب ئە
اے يىك دستونكى ئۇيىك دستونكى ئۇرائىن تىكىنى ئەشىرى راہىندىا پىلىۋىكتى، ھەمە حساب ئەواجە گل خان نصیر عدستونكى يىك دستونكى
بچارات.

سُبىي ماڭ ئىمىز گور بام ئە

نود پە گوارگى پەر ۳ام ئە

تارال گون جىنت ياتانى

دوستانى دىئىنت پىيگام ئە

پکرانی جہان و دال بیت

وش روئیں کچ ۽ اکرام ۽

شنزنت گور کاں ڊریناں

نیلت و سپ ۽ آرام ۽

موجانی نصیر نیک پالی

سمی یات کنت تئی نام ۽ 8

واجہ گل خان ۽ اے شعر یک پسلکیں دستونکے کہ وقتی تئینکی راه ۽ بندیاں نہ سستگ بلے اے شعر ۽ بزر ڦھم سر حال (تئی نام ۽)
دیگ بوتگ، بند راء فارسی ۽ اردو ۽ دستونکاناں سر حال دیگ بوتگ ۽ گل خان ڻھم همار بیت ۽ منوک انت پمیشکه آئی ۽ وقتی بازیں
دستونکاناں سر حال داتگ، واجہ ۽ گونڈ ۽ سبکیں بحر ۽ تکانی تہا بازو شیں دستونک گشتگ چوکه:-

دلبر ناز کنت نازانی

برتگ ھوش ۽ دل بازانی

کندگ دلبرین مہتوس ۽

وشیں زیرے سازانی

مہر گنیں منی پھل ڳپتار

من تئی بندگاں نیازانی

کنڈی چار گئے بشکنند گ

آدینک انت دل ۽ رازاني 9

ھے وڑا لے شعر ۾ ھم بچارت۔

مني دل مني نوجوانی توئے

مني زينت ۽ زندگاني توئے

گمانی سیاھیں د نزءِ محلاں

من شاداں، مني شادماںي توئے

مني گال ۽ گپتار مر وار دانت

اے ڈریں زبان ۽ رواي توئے

چه عشق ۽ ملنگي ۽ بے ساري آء

مريداں، مني جان ۽ حاني توئے

چه کلیں جهان ۽ وطن ساري آء

و گلداچ وطن دوست ۽ جاني توئے

نصير عز بان واني آء

منی آب ۽ جو هر زبانی توئے - 10

میر گل خان ڊستونک آئی ۽ ھامہ را گئی مارشانی درنگاڑی آنت کہ آئی ۽ چھانی تھا کار مرز نہ کر تگاں۔ ”اگاں میر نصیر ۽ چھانی نسبت ۽ آئی ۽ ڊستونکانی تپاس گنگ بہ بیت تھے ہے گپ دیما کیت کہ آئی گیشتریں ڊستونک ۾ راء (خارجیت) بد ۽ آئی ۽ اندری (داخلی) بے چاڑی ۽ نگنگی آنی زیبا یں درشانی نموں گ آنت، میر نصیر چوشکہ سیاسی پژورے داریت پمیشکہ گند کاراں آئی شاعری ۽ سیاسی ۽ چاگردی گواچن نویسی ۽ پہنات دیما آر ٹگ آنت، بلے انچو سماہ بیت کہ میر نصیر ۽ وقی دلی مارشتن ۽ مہرا گئی ہل ۽ وادھگانی درشان ۽ په ڊستونک ۽ تھر گچین کر ٹگ، آئی ۽ ڊستونک لس ربیتی عشقی رنگ ۽ درشان ۽ تھا آنت، آیک انجیں دلے داریت کہ یک نیمگہ وقی ڈیھ، راج ۽ لس ۽ پد منگی ۽ سُچیت ۽ پاہار کاریت تھے دو میں نیمگہ ۽ په وقی مہرا گی دوستدار ۽ گند ۽ نند، نیاد، ناز ۽ ادا، سیاہ بزیں بیکانی و شیں بوء جتا نی ۽ زہیر انی آس ۽ سُچیت ۽ پلپیت، (11) میر نصیر لبز سازی ۽ ھیال گواپی ۽ ھمراں ۽ ڊستونک ۽ وزن ۽ بھراں جوانیں وڈے ۽ سرپد آنت، پمیشکہ آئی ۽ جتا جتا یں بھر ۽ وزناں ڊستونک نہشته کر ٹگ۔ ”ڊستونک عربی، فارسی ۽ اردو ۽ چہ بلوچی ۽ اتلگ، آئی ۽ وقی جتا یں رہبند ۽ تکنیک ہست آنت۔ آہانی پد گیری الی ایانت، آزبان آنی شعری راہبند ۽ راہ ۽ در آنت۔ ڊستونک ۽ وزن ۽ بھراں کیل گنگ ۽ اے رہبند علم عروض گشگ بیت، بلوچی ۽ ھم باسیدیں ایشی ۽ کار گرگ بہ بیت، بلوچی ڊستونک سر حال ۽ در انگاز ۽ ھواری ۽ تکنیکی دروشم ۽ ھجمیں وڈے دیما بیت، بے شک ساچشتی درگت ۽ یک بلوچیں شاعرے آزاد انت کہ آویتی ازم ۽ وقی زمین، دود ۽ راجی تب زانست ۽ درنگاڑہ کنت، بلے تکنیک ھماہ بنت کہ ھمالبر گئی تھر ۽ بُنی مال ۽ ٹمڈی ایانت۔ 12

میر گل خان نصیر ۽ جتا جتا یں بھر ۽ تگاں ڊستونک گو شنگ ۽ گونڈ ۽ کسانیں رد ۽ پیش رد ۽ ھم وقی ڊستونکانی تھا کار مرز کتھ چوش کہ:-

شعرے کہ دل ۽ چنڈیت تو زانئے کہ من زاناں

پیپے کہ دل ۽ کنڈیت تو زانئے کہ من زاناں

ماه رنگیں دل ۽ بانک چاڑاں من کپیت ہر دیں

دل بُریں گماں رندیت تو زانے کے من زاناں

ھلانی شل ۾ موجاں دل شاعر ۾ گم دوستیں

چور وچ ۽ ترا گندیت تو زانے کے من زاناں

اے طرز نصیر ۽ گنت دور ۾ چھ ۽ ہیر دپاں

گپتا راں چیشیں بندیت تو زانے کے من زاناں - 13

ھمے رنگ ۽ میر نصیر ۽ اے دستونک ۽ بچارات :-

سگنے دل، نہ شیشگے اچ بے وفا پر شیت چون

ھستنے نہ آسیا بے گم ھڈ ۽ سراں در شیت چون

آسے نہ سُوریں اشکرے، دھیتے نہ آچش ۽ زراب

بادیں نزاناں دل منی روچ ۽ شپاں جشت چون

ھاکِ انت دل ربابے ھیر چے کم نہ انت په رنگ

گوں تیر ۽ نار ۽ عنبر ۽ ھاک ۽ خدا سُر شیت چون

گالانوں شیر ۽ شکل میں اشکنست ٿو ہر کہ جُست کنت

ریکانی نشکنیں نصیر شعر اس چشیں گشتیت چون۔ 14

میر نصیر و تی دستونکانی تھا اچیں نازر کء پلگاریں لبرزاں کار بندیت کہ آ دستونک ۽ تب ۽ میلاں گوں ھمد پ بنت، آلبزاني و ش
دروشمی ۽ ھمراي ۽ ھیال ۽ ھجمی ۽ ھم کار گپیت ۽ وقی لپھانی نسبت ۽ دستونک ۽ نبشنہ کنگ ۽ وحداء زیات از می ۽ ٹکنیکی پہناتانی سراچار ۽
بیچار کنت۔

صحبی کہ تو آئئے و تی بیکانی رندگء

دیستاں بھار ۽ جلوگ ۽ پلانی کندگء

تئی یات کیتیت ۽ روت بلے تو بنی و دی

دم بر ڦگاں په ماڑگ ۽ پلانی بندگء

چھل ممنی چ دیرئے بلے نشتنگے دل ۽

گندماں ترا، پدا ھم ز ھیراں په گندگء

چو تو ڪلی ۽ مست په کوہ ۽ جبل تجیت

نیلیت تئی فراق نصیر ۽ په نندگء۔ 15

میر نصیر دیروی پسند لبرزاں کی فکر ۽ لیکہ ۽ منو گرات، آئی ۽ شاعری یک نیمگہ بلوچ ۽ بلوچستان ۽ بزگیں ۽ گلمالیں مہلوک ۽ توارات ته
دو می نیمگا آئی ۽ وقی شاعری ۽ اندر ۽ تیو گیں دنیا ۽ انسانیت ۽ گھتری ۽ آزادی ۽ په وقی شاعری ۽ توار چست کرت، میر گل خان نصیر بلوچ

رانج عربی پچار (تشخیص) بُرزاء آورت، آئی ٻلوچ چه گرائیں واب ۽ جھ سرڙیت آنتءُ قومیت ۽ باہن داتءُ شورینت، راستی ۽ اے گوشگ بیت که ٻلوچستان عربی شاعری نگیج کنوک میر گل خان نصیرانت، آئی ۽ درائیں شاعری په وئی رانج ۽ لس عازانت.

میر نصیر و قل شاعری مقصدیت، کمپنٹ گراجانی ذمہ واری گھست اکارزشت دیان گھمراں (رومانیت) درشان عبدالچا گردی گواچن نویس اندری (داخلیت) بے چاڑی عبدال چا گردد ہواریں جیڑہان گھوتی ازم گھسلیک جوڑ کرت۔ (16)

پہیشکہ میر نصیر وقتی ھیال ۽ درنگاڑی ۽ لچھے ۽ چھین کنت بلے وحدے کہ آئی ۽ اندری جذگ لہڈ جنست گڈا دستونک ۽ دست ۽ گپیت، آئی ۽ زمانگ ۽ دور آشوبی انت، زندے بازیں سر داء گرم ۽ گندگ ۽ ھمرائی ۽ بندی جاھانی عذاب ۽ اندوھ آئی ۽ تب ۽ لبرانال چو آس ۽ انگر ۽ زراب کش ۽ چوبولان ۽ راسکوہ ۽ برزء ۾ حکم جو ڏ کنست، آئی ۽ تب ۽ لبرنہر دو ترند انت ۽ آئی ۽ لچھانی تھا ھے ترندی ۽ زراب سر جم ۽ گندگ ۽ کیت، بلے وحدے میر نصیر ۽ دستونکا لی گپ به بیت تاں اے زراب کم ۽ لم ۽ تملیں لبرانی یک ٹوھیں امبارے ودی بیت، ”میر نصیر ۽ دستونکا لی وانگ ۽ پداے ھیال رد بیت کہ نصیر تھنا جنگ ۽ آشوب ۽ شاعر انت ۽ مهر ۽ واحگ ۽ لم ۽ زیبا نیں جزیگانی در شانی ۽ زبرہ انت۔ (17)

میر نصیر ع دستونکانی تهانه ایوک ءمه را کنی رنگ ءدر و شم بلکلین و تی ڈیکھ ءسر ز مین ءگم ءبز گیں راج ءپد منتگی ءزم انگ ء زور اکی ھم گندگ بیت، آچھرء شین و تی دستونکانی تهانجاو ائیں و ڈے ءکار مرز کنت ءچیدگ سازی ھم کنت، چوش کہ:-

تی یاد ہر کدیں کہ دل ہتا بُر لیں وَنَت

نودی شلنٹ چم کیت سریہ گر سندگاء

عشقِ تپ انت موم بلے آپ کنت دل ء

امیاز نازد وست سدانٹ اے ورنڈگ ۔ 18

من واب دیستگاں، آبے نیازیں ماہ پر عدوشی

ترپاں چو آڈنی ہیراء گوں سہت عزیز یور عدوشی

چوبلبل پلپٹیت عھون گیت عزار یاں کلیت

گل عیاتاں دل عسپتگ چو کارچ عخنجر عدوشی۔ 19

بے عشق عنج گال ردن ت کئے ترا گوشگ

بے درد عدل عبند کدن ت کئے ترا گوشگ

دل آپ مہبیت جان مہبیت اشکر عچیراء

چو در عوھر گال ردن ت کئے ترا گوشگ۔ 20

پ عشق عکسہ عیں مستاں، کنوک چائیں دل عدرمان

گلاب رنگیں املاں نیاز ناز عدید ارانت

گشے اے قسمت عکارانت کے چوواھر عبر باداں

نصیب ع قسمیت عکاراں جواں مرداناں انکارانت۔ 21

وٽي جندٰء سرءَ حيران باں من

برے چوسادگ ۽ حیوان باں من

کدی چملنی تُن دیم آئند گندال

کدی دیر من مجال گندال باں من -23

میر نصیر عو شعری زبان سادگ ۽ واناک انت، آئی ۽ تو شعر انی تھا چھر ۽ شبین ۽ ابید چیدگ سازی ھم په کچ ۽ کسا سے کرتگ، باز یہ زبان راتانی گوئی گوئی انت کہ میر نصیر عو شعری زبان پر آشوب ۽ ترند انت آئی ڳالوار گرند گروک ۽ آچشی زراب ۽ غضب ناک ۽ زراب کش انت، ھے زراب آئی ۽ دستونکانی تھا ھم جاھے جاھے گندگ بیت، اے زراب آئی ۽ ڈیھ دوستی ۽ لمڻ جز بگانی درنگاری انت چوش که:-

آچھے لگت جهان ۽ مرگ ۽ ماھی دیستگ

بے کسانی سوھتہ لوگان، کل کھدائی دیستگ

رسٹه چو گر سند گروک ۽ لام ۽ زورانی سپا

اچ مرداریں ملوکاں بے مرادی دیستگ -24

جہانءَ ھبر گوں نزوری نہ بیت

ادازندگی گوں لگوری نہ بیت

په مرداں نه وشِ انت همازندگی

کر تخلیء سکی ۽ سوری نہ بیت۔ 25

من کہ مرزاں کمیبی گپتاراں

دل من انگاراں چوکباب ۽ انت

آبگند نصیر موجانی

بیر کے زرته چو گلاب ۽ انت۔ 26

گبر سند او چکگیں استین مروچی

منی موجیں دل ۽ یک آچھے مان

کبش او گوات تو پانے به جنبین

نه وشِ انت بے مجیں ہیر و پءَ بولان۔ 27

میر نصیر علامہ دلے پاھار آئی ء شعر اپنی تھا شریں وڈے ء در نگاہ بیت، بلے وحدے آئی ء دستون کاں بوانے گے گڈا مار لحم ء تلمذیں
لبڑا نیک مز نیں امبارے گندگے کیت ء آئی ء گالوارے تھا لحم ء تلمذیں لبرانی مسکین و شبویے مار گ بیت۔

”شعر ء وانگ ء زانگ ء وحدہ ء لوزانی دری زیباء سر بری سورت ء چڑھیت آئی ء ابد نیں ء
چیر اندری مانا نے برا نت مز نیں بتار ء ارز شتے ء واہند بنت ء ایشی ء مانا نے برا نت انی سہی ء سر پد
بیگ ء ھاترا مز نیں جحمد ء زیارے پکار انت، شہ مانا نے برا نت ء ھمے سٹھ ء شاعر ء لیکھ ء ھی الاتی
گڑ منجیں درو شم گوں تھکیں سورت ء گندگے چکاسگ بنت، شعر ء تھا لوزانی کما ھگ ء
گوں شاعری با سندی زانکاری ء از مکاری ء اند از گ جنگ بیت۔

شریں ء و ستادیں شاعری ء ھاترا الی ملانت کہ آئی ء گور ء لوزانی مز نیں مڈی ء ھڑانگے بہ
بیت۔ بلے ھمے ھڑانگ ء مڈی ء شتر تریں کار مرزی اوی شرط انت چیا کہ شاعری ء مراد نے
مقصد چڑو لبرانی کما ھگ نہ انت بلکیں باہندی تجربت ء جوڈ شت دہ است

(إنت)۔ (28)

میر نصیر علامہ لبرانی مڈی ء ھڑانگے است کہ پر مہر ء گل گواپی ء در نگاہ انت ء و نوک ء دل ء زوت ایر نند انت چوش کہ:-

وش لہڈگ، پُر گلیں پری، بیکانی ساچان، پھلانی کندگ، نیر نار، سیمین کمپی، ماہکانی صورت، رنگیں
ماہ، گل اندا، مسک ء ز باد ء عنبر، موسمی دود، بو عنبری، پچھانی ٹپ، مہتوس، کبگ رپتا، گل پوش، متاپیں پھل دپ، نودانی چرک، ماہ
پیکر، مہر انی سو گند، کاڑانی کچ، لہڈگیں لہڈگ، بیکانی عنبر، عشق ء تپ، نودی شل، جلوگ نماز، شکر نماز، بہشت دید، زلفانی
اسیر، پھلیں ملک، دابی ٹھیل، کمیبانی پھل گد، نازاکیں لڈ، وش نمائی، بڑی ٹھیل، طلاہ پوشیں روچ، ھاک نشین، بیبو سیں

بیک، گل گواپی، تلاه در نزیں سخار، در گمگوئی، ڈر گالیں مون، سست ے زری، وش لڈگ، موجیں دل، ماہ تیر، رنگانی درین، ما حلیں
دز گهار، مجیں ھاتر، گلیں داب، گور گیں گل، ہیر ڈروشم، ھوس ے پھل،۔

میر نصیر ع گور ے لبر ے ای گرچ ے آست کہ اے گرچ ے تھا مہر اکنی ے تلمیں برازاں ابید زراب کشیں لبر نمز نیں کسا سے ے ودی بنت چوکہ:-
آچش ے زراب، گیر دار، دشت ے جیل، گم زدگ، سر گشته، پتھگیں ساہ، ترو نگلیں ارس، مر مریں آس، دل تو سیں گم، مکشاد، نالگ ے
اپار، گم تو س، تیر ے کثار، کھریں شپ، آسیا بیں گم، بے اجل، تیر ے گمان، نپس گنج، پُرمیں پاھار، زہیر ای ٹھج، ننگر ے بیرین، شلسیریں
کثار، گروک ے گر سند، درد ے دورانی شر یکدار، بد مستان، کوہ چنڈین، گلگلیں چم، گویاک، ھوسنا کیں دل، تھار میم، گنا کیں
دیدہ، زندان ے ملام، قہر ے رباب، موئکی با سند، دل سوک، شاعر ے گور ے لبر ے ای ٹھج بنت، یکے کہ شاعر لبر ے ای یک
مز نیں بھر ے ونڈے دودمانی میراث ے سورت ے وقی کنت برازاں لبر ے آیانی گالبند برازاں تراکیب ے آمدی ے عمجی کہ صمرو پی زند ے لس گپ ے
گالوارانت کہ آیانی سرا شاعر ے با سندی سو گوی چہ کرنا فی کرناں بیان ے پیدا ک ایت۔ شاعر ے لبر ے ای ڈومی مڈی ے متاہ آئی ے وانگ ے
زانگ ے سر ایانت شاعر چہ اے ڈوئیں برازاں گوں کار گیرت ے وقی شاعر ے ای ٹھج بنت کار مز کنت“۔(29)

میر نصیر عدستونکانی تھا ھا لبر ے گالبند کار گرگ بو تگ آنت کہ آواجہ ے وانگ ے زانگ ے سنبھی ھیال ے لیکہ ے ابید وحد ے ترند گا میں چست
ع ے ایر ے اس ے چم دیستیں نلگی ے اماتیں سر ڈگار ے دلبند ے سرار و کیں آس ے زور اکی ے حلاپ ے چستیں ھما تو ار کے گلگلیں کنگ بو تگ، واجہ
گل خان ے دستونکانی تھا شریں وڑے ے گند گا کا یئنت کہ آئی ے پکری مزن شانی ے در شان کننت۔ واجہ گل خان ے داخلي سراں اندری
شاعر ے ای ٹھج برا جی برازاں دری ے ڈنی جز بگانی در نگاہی پیش دارگ ے جہد کر تگ ے ہیبت سازی ے رہبیت ے منو گرانٹ کہ یک مز نیں
شاعر ے جہت ے واجہ ے بارت ے سر کنت۔

آسر

گل خان نصیر عدستونک

شکور زاہد ڦوگه

میر گل خان نصیر بلوچی نو کیں شاعری ۽ بنداتی دور ۽ سر خلیں شاعر زانگ بیت ۽ میر نصیر بلوچی شاعری ۽ ھمانام انت که آئی ۽ بلوچی نو کیں شاعری ۽ رایک نو کیں را ھے نشان دات۔ واجہ ۽ شاعری ۽ آشوبی درزیات سہرا ۽ زاھر کنگ بو تگ انت، بندرا گل خان ۽ جند ھم ھمے گپ ۽ منوک انت که شاعری انسان ۽ اندری نہ بلکیں ڈنی ۽ دری جز بگانی در نگازی انت، پمیشکه آوتی جذ بگانی در نگازی ۽ هاترالچه ۽ رابستار ۽ ارزشت دنت ۽ دستونک ۽ منو گرنہ انت بلے آئی ۽ دستونک ھم په دل تب ۽ دل سیکنی ۽ نبشنتر کر تگ، اے نبشنانک ۽ تھا آئی ۽ دستونکانی بازیں تک ۽ پہنات سہرا آکنگ بو تگ انت دانکه واجہ گل خان ۽ دستونکانی سراکار کنگ ۽ راه به گشیت۔

سرشون

1- بزدار، واحد-2012، بلوچی گیدی ۽ عهدی لبرانک، بلوچی زبانی رسیت، شعبه بلوچستان یونیورسٹی
کوئٹہ-تاكديم: 28

2- بزدار، واحد-2005، جدید بلوچی شاعری کا آغاز وار تقا، بلوچی اکیڈمی کوئٹہ-تاكديم: 110

3- مهر، رحیم بخش-2012، بلوچستانیات، بلوچی اکیڈمی کوئٹہ-تاكديم: 22

4: عبدالصبور، پروفیسر-2005، ورش نصیریات، بلوچی اکیڈمی کوئٹہ-تاكديم: 175

5- همیشہ-تاكديم: 178

6- داد، اے آر- جولائی 2014، تاکنداستین، تربت-تاكديم: 23

7- نصیر، گل خان، میر گگال، بلوچی اکیڈمی کوئٹہ-تاكديم: 16

8- نصیر، گل خان، میر-1988، پرنگ، بلوچی اکیڈمی کوئٹہ-تاكديم: 23

9- همیشہ-تاكديم: 18

10- همیشہ-تاكديم: 5

11- مهر، رحیم بخش-2014، بلوچی دستوک (ازم ڳنگپ) بلوچی اکیڈمی-تاكديم: 5

12- شاد، شرف- اپریل 2014، ماہتاک سچکان گوادر، تاكديم: 17

13- نصیر، گل خان، میر پرنگ، بلوچی اکیڈمی کوئٹہ-تاكديم: 83

14- ہمیشہ- تاکدیم: 35

15- ہمیشہ- تاکدیم: 38-39

16- مهر، رحیم بخش- 2014، بلوچی دستونک (ازم ٻڳلپ) بلوچی اکیڈمی کوئٹہ، تاکدیم، 244

17- ہمیشہ- تاکدیم: 38-39

18- نصیر، گل خان، میر- 1988، پرنسپ، بلوچی اکیڈمی کوئٹہ- تاکدیم: 38

19- ہمیشہ- تاکدیم: 25

20- ہمیشہ- تاکدیم: 19

21- نصیر، گل خان، میر، 2011، بلوچی شیئرانی دپٹر (کلیات نصیر) اے ایس پبلیشورز لاہور- تاکدیم:

22- ہمیشہ- تاکدیم: 1574

23- ہمیشہ- تاکدیم: 1196

24- ہمیشہ- تاکدیم: 417

25- ہمیشہ- تاکدیم: 391

26- ہمیشہ- تاکدیم: 1361 1362

27- ہمیشہ- تاکدیم: 1259

گل خان نصیر عودستونک

شکور زاده نوگه

28- بزدار، واحد. جون 2014، ماہتاک بلوچی اکیڈمی کوئٹہ تاکدیم: 17

29- همیشہ تاکدیم: 18